ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/1825

od 31. srpnja 2014.

o neprijavljenoj državnoj potpori SA.34791 (2013/C) (ex 2012/NN) – Belgija – Potpora za sanaciju društva Val Saint-Lambert SA

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 5402)

(Vjerodostojan je samo tekst na francuskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon poziva zainteresiranim stranama da dostave svoje primjedbe, u skladu s navedenim člancima ([1]),

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Belgija je 11. svibnja 2012. prethodno obavijestila Komisiju o potpori za sanaciju društva Val Saint-Lambert SA (dalje u tekstu: „VSL") u obliku povoljnog zajma u iznosu od 1 milijuna EUR. Budući da je dio potpore za sanaciju, odnosno 400 000 EUR, već dodijeljen 3. travnja 2012., Komisija je taj predmet upisala u registar neprijavljenih potpora. Ta je potpora ostala neprijavljena i nije naknadno prijavljena.

(2) Belgijska su tijela 3. listopada 2012. prijavila potporu za restrukturiranje u korist društva VSL. Njome je zajam od 1 milijuna EUR produljen na deset godina.

(3) Komisija je dopisom od 1. veljače 2013. Belgiju obavijestila o svojoj odluci o pokretanju postupka predviđenog u članku 108. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU") u pogledu tih dviju potpora i ostalih mjera dodijeljenih društvu VSL.

(4) Odluka Komisije o pokretanju postupka objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ([2]) (dalje u tekstu: „odluka o pokretanju postupka"). Komisija je pozvala zainteresirane strane da podnesu svoje primjedbe o dotičnoj potpori i mjerama.

(5) Komisija u tom pogledu nije primila primjedbe trećih strana.

(6) Belgija je svoje primjedbe na odluku o pokretanju podnijela 21. ožujka 2013.

(7) Belgijska su tijela dopisom od 14. studenoga 2013. obavijestila Komisiju da žele povući prijavu potpore za restrukturiranje. Stoga ta mjera nije bila analizirana u okviru ove Odluke.

(8) Komisija je dopisima od 17. listopada i 14. studenoga 2013. te elektroničkom poštom od 10. prosinca 2013. zatražila od belgijskih tijela dodatne informacije. Belgijska su tijela odgovorila dopisom od 12. prosinca 2013. i elektroničkom poštom od 11. prosinca 2013. Potonja su zatražila produljenje roka za dostavu dodatnih

([1]) Državna potpora SA.34791 20../C (ex 2012/NN) – Belgija – Potpora za sanaciju društva Val Saint-Lambert – i državna potpora SA.35528 20../C (ex 2012/N) – Belgija – Potpora za restrukturiranje društva Val Saint-Lambert – Poziv na podnošenje primjedaba u skladu s člankom 108. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL C 213, 26.7.2013., str. 38.).

([2]) Vidjeti bilješku 1.

informacija koja je zatražena 14. studenoga 2013. To produljenje roka odobreno im je dopisom od 19. prosinca 2013. Belgijska su tijela naposljetku informacije dostavila 6. siječnja 2014. Komisija je ponovno zatražila informacije 7. veljače 2014. Belgijska tijela i odvjetnik društva Société Wallonne de Gestion et de Participations (dalje u tekstu: „SOGEPA") dostavili su ih 25. odnosno 27. veljače 2014. Od belgijskih su tijela ponovno zatražene informacije 11. travnja 2014. Komisija je dopisom od 30. travnja 2014. belgijskim tijelima produljila rok do 23. svibnja 2014. Komisija je njihove informacije stvarno primila na taj dan.

(9) Belgijska su tijela dopisom od 18. lipnja 2014. Komisiji odobrila da ovu Odluku donese i priopći samo na francuskom jeziku.

2. **OPIS MJERA I POTPORA**

2.1. **Korisnik**

(10) Društvo VSL proizvodi vrhunske ili luksuzne kristalne predmete. Nalazi se u Seraingu, u Valoniji, zapošljava 52 osobe te godišnje ostvaruje promet od oko 2 milijuna EUR. Njegovi su proizvodi na dobrom glasu, no njegova je povijest obilježena raznim stečajevima. Posebno, dioničko društvo Cristallerie du Val Saint-Lambert otišlo je 2002. u stečaj te je njegove djelatnosti preuzelo dioničko društvo La cristallerie du Val Saint-Lambert (dalje u tesktu: „CVSL") osnovano 19. prosinca 2002. Zatim je Trgovački sud u Liègeu presudom od 11. kolovoza 2008. proglasio stečaj društva CVSL. Poslovanje su zatim preuzela dva privatna dioničara: Châteaux Finances Corporation (dalje u tekstu: „CFC"), holding društvo koje je vlasnik više društava za poslovanje nekretninama ili društava povezanih s vinom i gastronomijom te Société de Promotion d'Espaces Commerciaux et Industriels (dalje u tekstu: „SPECI"), poduzeće za upravljanje nekretninama i njihov razvoj.

(11) Prvotno su CFC i SPECI imali 70 % odnosno 30 % udjela u društvu VSL. CFC i Valonska regija u ožujku su 2011. povećali kapital u kojem SPECI nije sudjelovao. CFC danas ima 76 % društva VSL, Valonska regija 17 %, a SPECI 7 %.

(12) VSL je od 14. listopada 2013. ponovno u stečajnom postupku.

(13) VSL ima ekskluzivnu licencu za uporabu žigova i dizajna društva VSL. Tu je licencu u siječnju 2009. izdala Valonska regija, trenutačni vlasnik žigova. Žigovi društva VSL bili su do listopada 2005. u vlasništvu društva Compagnie financière du Val (dalje u tekstu: „CFV") koje ih je naslijedilo od društva Société de Gestion des marques du Val Saint-Lambert koje je u stopostotnom vlasništvu društva SOGEPA (u stopostotnom vlasništvu Valonske regije).

(14) CFV je ugovorom o prijenosu od 5. listopada 2005. te žigove prenio na dioničko društvo Interagora, društvo majku društva CVSL, za iznos od [500 000–800 000] EUR (*). Dioničko društvo Interagora, koje je postalo dioničko društvo Val Saint-Lambert International, otišlo je 11. kolovoza 2008. u stečaj te je ostalo dužno 280 000 EUR društvu CFV. Valonska je regija zatim iskoristila svoje pravo prvokupa te je 2008. za iznos od [700 000– 1 000 000] EUR postala vlasnik žigova.

2.2. **Opis mjera i potpora**

2.2.1. *Mjera 1.: potpora za sanaciju u iznosu od 1 milijuna EUR od 3. travnja 2012.*

(15) Potporu za sanaciju u korist društva VSL u obliku povoljnog zajma od 1 milijuna EUR dodijelila je 3. travnja 2012. Valonska regija, koju zastupa SOGEPA (SOGEPA djeluje za račun te regije u pogledu svih mjera u kojima je interveniralo društvo SOGEPA), na šest mjeseci po stopi od 3,07 % (temeljna stopa od 2,07 + 100 baznih poena). Stopa je zatim uvećana za maržu od 100 baznih poena na temelju naknade troškova u korist društva SOGEPA, odnosno na 4,07 %. Dio zajma od 1 milijuna EUR, koji iznosi 400 000 EUR, dodijeljen je na dan sklapanja ugovora o kreditu, 3. travnja 2012., bez prethodne prijave tog zajma Komisiji u smislu članka 108. stavka 3. UFEU-a. Ostatak zajma od 600 000 EUR dodijeljen je naknadno, na datum o kojem Komisija nije bila obaviještena. Ipak, Komisija smatra da je dodijeljen cijeli zajam, odnosno 1 milijun EUR jer je kao takav upisan u prijavu tražbine upućenu Trgovačkom sudu u Liègeu u okviru stečaja društva VSL proglašenog 14. listopada 2013. na istom sudu.

(*) Poslovna tajna.

2.2.2. *Mjera 2.: potpora za restrukturiranje*

(16) Belgijska su tijela 3. listopada 2012. prijavila potporu za restrukturiranje. Njome je zajam od 1 milijuna EUR (tj. mjera 1.) produljen na deset godina. Međutim, belgijska su tijela dopisom od 14. studenoga 2013. obavijestila Komisiju da povlače prijavu potpore za restrukturiranje. Belgijska su tijela dopisom od 12. prosinca 2013. potvrdila da ta mjera nije poduzeta. Stoga ta mjera nije analizirana u ovoj Odluci.

2.2.3. *Mjere 3. do 8.*

(17) Prije prethodno navedene mjere za sanaciju (mjera 1.), Valonska je regija, koju je zastupalo društvo SOGEPA i ostala javna tijela u vlasništvu te regije i djelujući u ime društva CFV, šest puta od 2008. do 2011. intervenirala u korist društva VSL u sljedećim oblicima: jamstvo od 150 000 EUR (mjera 3.), uporaba i prijenos žigova društva Val Saint-Lambert (mjera 4), zajam od 1,5 milijuna EUR (mjera 5.), povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR (mjera 6.), potpore ograničenih iznosa (mjera 7.) i financiranje radova sanacije onečišćenja u okviru projekta Cristal Park (mjera 8.).

Mjera 3.: Jamstvo od 150 000 EUR iz rujna 2008.

(18) Trgovački sud u Liègeu proglasio je 11. kolovoza 2008. stečaj društva CVSL koje je tvornicom kristala upravljalo prije društva VSL. Kako bi se osigurao gospodarski kontinuitet usprkos stečaju radi pronalaženja kupca, Valonska je regija odlukom od 28. kolovoza 2008. ovlastila društvo SOGEPA za izdavanje jamstva od 150 000 EUR na zajam društva ING 300 000 EUR stečajnom upravitelju društva CVSL. To je jamstvo 24. rujna 2008. dano stečajnom upravitelju društva CVSL bez naknade.

Mjera 4.: Prijenos i uporaba žigova društva Val Saint-Lambert iz siječnja 2009.

(19) Kao što je prethodno navedeno, CFV je do listopada 2005. bio vlasnik žigova društva VSL.

(20) CFV je Ugovorom o prijenosu od 5. listopada 2005. te žigove prenio na Interagora SA za [500 000–800 000] EUR. Plaćanje od 700 000 EUR trebalo je biti provedeno jednom isplatom od [100 000–500 000] EUR i deset anuiteta od [10 000–50 000] EUR. Člankom 7. tog Ugovora dodjeljuje se pravo prvokupa Valonskoj regiji, ako bi se Interagora SA ili njegovi opunomoćenici do 5. listopada 2010. odlučili prenijeti žigove i dizajn koji su predmet prijenosa.

(21) Društvo Interagora SA, koja je postalo VSLI, otišlo je 11. kolovoza 2008. u stečaj te je društvu CFV ostalo dužno 280 000 EUR.

(22) Stečajni upravitelj društva CVSL 1. listopada 2008. potpisao je memorandum o razumijevanju s društvima CFC i SPECI (koja su preuzela poslovanje društva CVSL), kojim je obuhvaćen i otkup žigova društva Val Saint-Lambert od društva VSLI za iznos od [700 000–1 000 000] EUR. Valonska je regija stoga iskoristila svoje pravo prvokupa (članak 7. Ugovora od 5. listopada 2005.) te je za istu cijenu 7. studenoga 2008. otkupila žigove i o tome obavijestila stečajnog upravitelja. Zatim je u Ugovoru od 29. siječnja 2009. sklopljenom s društvim CFV i VSL postavila sljedeće uvjete:

— Valonska regija društvu VSL ustupa ekskluzivnu, neograničenu i svjetsku licencu za uporabu intelektualnih prava povezanih isključivo sa žigovima, logotipovima i natpisima društva „Val Saint-Lambert" čiji vlasnik ostaje Valonska regija. Ta se licenca dodjeljuje za naknadu u visini od 1,5 % od dobiti prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) u prvih pet fiskalnih godina i u visini od 5 % od šeste godine. Dodjela licence prestaje u slučaju stečaja, likvidacije ili stečajne nagodbe društva VSL ili u slučaju raskida ugovora zbog krivnje društva VSL.

— Valonska regija ustupa društvu VSL opciju kupnje intelektualnih prava. VSL tu opciju može iskoristiti od četvrte godine nakon potpisivanja ugovora i do zadnjeg dana pete godine po cijeni od [700 000–1 000 000] EUR (cijenu su predložili kupci Protokolom o preuzimanju od 1. listopada). VSL tu opciju može iskoristiti i od šeste do desete godine po istoj cijeni od 800 000 EUR indeksiranoj po belgijskom indeksu potrošačkih cijena. Valonska regija od jedanaeste godine može od društva VSL zahtijevati otkup intelektualnih prava po istoj indeksiranoj cijeni od [700 000–1 000 000] EUR.

— U slučaju ukidanja opcije kupnje, VSL mora podmiriti sve iznose koje duguje društvu CFV (navedene u uvodnoj izjavi 21.).

(23) Svojim su primjedbama belgijska tijela obavijestila Komisiju da, nakon postupka sudske reorganizacije ([3]) pokrenutog 28. veljače 2012., iznos koji je preostao za uplatu više nije iznosio 280 000 EUR, nego 61 250 EUR nakon smanjenja od 43 750 EUR o kojem je odlučeno u postupku sudske reorganizacije te nakon povrata 105 000 EUR koji je izvršen prije tog postupka.

Mjera 5.: Zajam od 1,5 milijuna EUR iz kolovoza 2009.

(24) Valonska regija, koju je zastupalo društvo SOGEPA, dodijelila je 31. kolovoza 2009. zajam od 1,5 milijuna EUR društvu VSL po stopi od 4,7 % na rok od sedam godina kako bi mu omogućila da kupi nove peći. Prema mišljenju belgijskih tijela, taj je zajam zajamčen prvorazrednom hipotekom na nekretnine društva VSL, koje su navodno vrijedile više od tog zajma.

Mjera 6.: Povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR iz ožujka 2011.

(25) Valonska je regija 17. ožujka 2011. odlučila povećati kapital društva VSL za 1,5 milijuna EUR kako bi omogućila kupnju nove peći. CFC, većinski dioničar društva VSL, dotičnom je društvu od 25. svibnja 2009. do 29. ožujka 2011. ustupio cjelokupno potraživanje od 5,2 milijuna EUR.

Mjera 7.: Prethodne mjere ograničenih iznosa

(26) VSL je od veljače 2010. do studenoga 2012. kroz razne potpore ograničenih iznosa primio 197 503 EUR. Društvo SOGEPA je 25. ožujka 2011. privremenom upravitelju platilo potporu od 97 785 EUR. Međutim, društvo SOGEPA je 25. rujna 2012. zatražilo povrat te potpore s kamatama jer je uvidjelo da je prekoračena gornja granica od 200 000 EUR predviđena Uredbom Komisije (EZ) br. 1998/2006 ([4]).

Mjera 8.: Sanacija onečišćenja nekretnina društva VSL u okviru projekta Cristal Park i besplatno stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina društva SPAQUE društvu VSL

(27) Projektom Cristal Park predviđena je sanacija onečišćenja nekretnina koje su u vlasništvu društva VSL javnim sredstvima.

(28) Spaque (Société publique d'aide à la qualité de l'environnement) je dopisom od 20. kolovoza 2012. društvu VSL iznio uvjetnu ponudu za kupnju nekretnina po cijeni od 2 040 000 EUR umanjenoj za troškove sanacije onečišćenja koje je još trebalo procijeniti. Neovisni stručnjak Cushman & Wakefield 29. ožujka 2012. utvrdio je cijenu od 2 040 000 EUR, navodeći da nije u mogućnosti procijeniti troškove sanacije. VSL je dopisom od 5. rujna 2012. obavijestio Spaque o iznosu troškova sanacije onečišćenja koje je društvo GEOLYS u kolovozu 2012. utvrdilo na 219 470 EUR. VSL je u tom istom dopisu obavijestio Spaque o svojoj suglasnosti s prodajom nekretnina po cijeni od 2 040 000 EUR umanjenoj za 220 000 EUR. Dotične su nekretnine 13. prosinca 2012. prodane društvu Spaque po cijeni od 2 040 000 EUR, odnosno 1 820 000 EUR nakon što je umanjena za troškove sanacije onečišćenja procijenjene na 220 000 EUR. Belgijska su tijela u međuvremenu procjenom od 1. prosinca 2011. procijenila troškove sanacije onečišćenja na nekoliko milijuna eura.

(29) Prije te prodaje od 13. prosinca 2012., na sjednici općinskog vijeća od 10. rujna 2012., općinsko je vijeće grada Serainga odobrilo dva nacrta Ugovora o opciji, prvi između društva Spaque i grada Serainga te drugi između grada Serainga i društva SPECI. U tim su nacrtima opisani uvjeti budućeg prijenosa između tih triju tijela nekretnina prodanih društvu Spaque kad potonje budu sanirane.

(30) Do danas je provedena samo prodaja od 13. prosinca 2012. Radnje predviđene nacrtima tih Ugovora koje je odobrilo općinsko vijeće grada Serainga te koje su navedene u prethodnim uvodnim izjavama 28. i 29. nisu provedene. Radovi sanacije onečišćenja nisu započeli.

([3]) Cilj je postupka sudske reorganizacije očuvati, pod nadzorom suca, kontinuitet dijela ili cijelog poduzetnika u teškoćama ili njegova poslovanja. Tom je postupku prethodila presuda o stečaju od 14. listopada 2013.

([4]) Uredba Komisije (EZ) br. 1998/2006 od 15. prosinca 2006. o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora na *de minimis* potpore (SL L 379, 28.12.2006., str. 5.).

(31) Nadalje, Ugovor o privremenom stavljanju na raspolaganje dijela tvornice kristala Val Saint-Lambert potpisan je 11. prosinca 2012. između društava Spaque i VSL. Tim je ugovorom Spaque besplatno stavio društvu VSL na raspolaganje na određeno vrijeme određeni broj zgrada čiji je postao vlasnik (vidjeti uvodnu izjavu 27.). VSL se u zamjenu obvezao surađivati s društvom Spaque u svrhu dostave svih informacija korisnih i potrebnih za renovaciju i sanaciju koje se provode u tvornici.

2.3. **Razlozi za pokretanje službenog istražnog postupka**

(32) Komisija je smatrala da sve mjere koje se ispituju predstavljaju državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Kada je riječ o mjeri 1. (potpora za sanaciju), 3. (jamstvo bez naknade) i 4. (uporaba i prijenos žigova), Komisija je sumnjala u usklađenost tih mjera s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu. U pogledu mjere 5. (zajam od 1,5 milijuna EUR), Komisija je dvojila je li stopa zajma bez elemenata potpore. Komisija se pitala i o karakteru *pari passu* mjere 6. (povećanje kapitala) te o njezinoj usklađenosti s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu. Kada je riječ o mjeri 7. kojom su obuhvaćene mjere ograničenih iznosa, Komisija nije bila sigurna ispunjava li svaka od tih mjera uvjete iz prethodno navedene Uredbe ([5]). Naposljetku, u pogledu mjere 8. (prodaja nekretnina i besplatno stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina), Komisija se pitala je li prodajna cijena zemljišta koje je VSL ustupio društvu Spaque bez elemenata potpore zbog nesigurnosti u ocjenjivanju troškova sanacije onečišćenja. Komisija se pitala predstavlja li državnu potporu radnja kojom je Spaque besplatno stavio na raspolaganje nekretnine društvu VSL. Kada je riječ o mjeri 3, Komisija se pitala i o tome postoji li gospodarski kontinuitet poslovanja između društava CVSL i VSL. Naposljetku, Komisija je sumnjala u spojivost svih mjera s unutarnjim tržištem, a posebno sa Smjernicama Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama ([6]) (dalje u tekstu: „Smjernice o sanaciji i restrukturiranju") (mjere 1., 2. i 3.).

3. **PRIMJEDBE BELGIJE NA ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA**

3.1. **Kvalifikacija društva VSL kao poduzetnik u teškoćama**

(33) Belgijska tijela ne osporavaju da se VSL može ocijeniti kao poduzetnik u teškoćama od 8. veljače 2012. kad je podnesen zahtjev za sudsku reorganizaciju (što je, kako će se pokazati dalje u tekstu, važno za analizu više dotičnih mjera). Mađutim, smatraju da se prije toga VSL nije mogao kvalificirati kao poduzetnik u teškoćama jer je, prema njihovu mišljenju, VSL bio novi poduzetnik te je imao bezuvjetnu podršku svojeg većinskog dioničara, tj. društva CFC, u skladu sa stavcima 10. i 11. Smjernica o sanaciji i restrukturiranju te s praksom Komisije pri donošenju odluka ([7]).

3.2. **Potpora za sanaciju (mjera 1.)**

(34) Komisija je u odluci o pokretanju postupka smatrala da je zajam, dodijeljen poduzetniku u teškoćama bez ikakvog kolaterala, mogao predstavljati potporu jer VSL u tim okolnostima ne bi mogao dobiti zajam od privatne banke.

(35) Belgijska tijela u svojim primjedbama ne osporavaju da povoljan zajam od 1 milijuna EUR, koji je 3. travnja 2012. dodijelila Valonska regija, predstavlja potporu. Međutim, smatraju da ta mjera predstavlja potporu za sanaciju u skladu sa stavkom 13. Smjernica o sanaciji i restrukturiranju jer su teškoće društva VSL svojstvene njemu i nisu rezultat arbitrarnog prijenosa troškova unutar grupe te su preozbiljne da bi ih riješila sama grupa. Naime, objašnjavaju da CFC zbog raznolikosti svojih djelatnosti i udjela nije mogao društvu VSL pripisati sva svoja sredstva. Novčana sredstva društva CFC znatno su se smanjila nakon kraja poslovne godine 2011. te su iznosila tek 130 000 EUR 19. listopada 2012. Belgijska tijela podsjećaju i da CFC, zbog čestih predujmova dodijeljenih društvu VSL (9,5 milijuna EUR od osnivanja društva VSL) i neprestanih razočaravajućih poslovnih rezultata, nije mogao riješiti teškoće društva VSL sredstvima grupe.

([5]) Vidjeti bilješku 4.
([6]) SL C 244, 1.10.2004., str. 2.
([7]) Odluka od 8. veljače 2010. N 541/09 – Sweden – State guarantee in favour of Saab Automobile AB.

(36) Nadalje, kada je riječ o načelu jednokratnog davanja na temelju koje mjera 1. nije u skladu sa stavkom 72. i sljedećima Smjernica o sanaciji i restrukturiranju jer mjere 3., 5., 6. i 7. predstavljaju potpore za sanaciju i restrukturiranje, belgijska tijela smatraju, naprotiv, da:

— je mjera 3. (jamstvo od 150 000 EUR) dodijeljena u rujnu 2008. stečajnom upravitelju društva CVSL, a ne društvu VSL. Belgijska tijela smatraju i da između društava VSL i CVSL nije održan gospodarski kontinuitet.

— mjera 5. (zajam od 1,5 milijuna EUR) ne sadržava elemente potpore zbog kamatne stope i kvalitete kolaterala,

— mjera 6. (povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR) ne sadržava elemente potpore jer je društvu CFC dodijeljena istodobno kad i kapitalni ulog od 5,2 milijuna EUR u obliku konverzije potraživanja,

— potpore ograničenih iznosa nisu dodijeljene poduzetniku u teškoćama te se stoga ne trebaju ispitivati u okviru načela jednokratnog davanja. Osim toga, te su potpore znatno manje od zajmova dodijeljenih društvu CFC od 2009.

3.3. **Potpora za restrukturiranje (mjera 2.)**

(37) Nakon povlačenja prijave ove mjere jer je belgijska tijela nisu provela, ta mjera nije predmet ove Odluke te su stoga primjedbe belgijskih tijela u tom pogledu bespredmetne.

3.4. **Jamstvo od 150 000 EUR (mjera 3.)**

(38) Komisija je u odluci o pokretanju postupka naglasila da je jamstvo od 150 000 EUR dodijeljeno bez naknade poduzetniku u teškoćama s obzirom na to da je CVSL tada bio u stečaju. U tom pogledu, čini se da je tim jamstvom društvu CVSL dodijeljena prednost jer nijedan privatni subjekt ne bi dodijelio to jamstvo bez naknade.

(39) Belgijska tijela nisu se očitovala kvalificira li se ta mjera kao potpora ili ne.

(40) Nadalje, belgijska su tijela istaknula da je jamstvo dodijeljeno stečajnom upravitelju, a ne društvu CVSL u stečaju. Međutim, smatraju da između društava CVSL i VSL nije bilo gospodarskog kontinuiteta. Belgijska tijela smatraju da su dostatno dokazala prekid gospodarskog kontinuiteta društava CVSL i VSL. Naglašavaju da, s obzirom na to da je opseg imovine prenesene na društvo VSL veći od opsega imovine društva CVSL i da su sasvim različiti, mora se isključiti postojanje gospodarskog kontinuiteta.

(41) Belgijska tijela podsjećaju i da su novi dioničari društva VSL uvijek željeli da CVSL preuzme veliki graditeljsko-turistički projekt Cristal Park. Poslovna je logika tog preuzimanja, prema njihovu mišljenju, u očitoj suprotnosti s upravljanjem društva CVSL tvornicom kristala, koje se temeljilo isključivo na proizvodnji kristala.

3.5. **Uporaba i prijenos žigova društva Val Saint-Lambert (mjera 4.)**

(42) Komisija je u odluci o pokretanju postupka istaknula da se čini da je mehanizam naknade koncesije dodijeljene društvu VSL, koji se temelji na budućoj EBITDA-i društva VSL, donio gospodarsku prednost tom društvu. Naime, Valonska regija daje u koncesiju vrijednu imovinu bez ikakvog jamstva da će dobiti naknadu, s obzirom na to da EBITDA društva VSL može biti negativna kao i prethodnih godina, te ne očekuje drugu dobit po isteku koncesije osim usklađenja s inflacijom (indeks), koja će biti ostvarena tek od šeste godine. Privatni bi se subjekt najvjerojatnije odlučio za naknadu koja bi uključivala barem sigurnu i fiksnu osnovu. Nadalje, u odluci o pokretanju postupka predviđena je mogućnost postojanja potpore u uvjetima povezanima s prijenosom žiga.

(43) Belgijska tijela smatraju da nije utemeljeno upućivanje na loše rezultate prethodnika društva VSL, kao što je to učinila Komisija radi kritiziranja naknade koju je Valonija primila za dodjeljivanje licence za žigove.

(44) Naprotiv, belgijska tijela smatraju da izračun naknade za uporabu žigova na temelju EBITDA-e nije lišen poslovne logike. Takav je izbor, prema njihovu mišljenju, opravdan jer je EBITDA jedan od računovodstvenih indeksa s pomoću kojeg su belgijska tijela mogla izračunati poslovni uspjeh povezan s prodajom proizvoda čije žigove posjeduju.

(45) Belgijska tijela nisu iznijela primjedbe na uvjete buduće prodaje žigova društva VSL.

3.6. **Zajam od 1,5 milijuna EUR (mjera 5.)**

(46) Komisija je u odluci o pokretanju postupka izrazila sumnju u kvalitetu kolaterala. Naime, iz dokumenata koji su podneseni Komisiji proizlazi da se hipoteka odnosila barem djelomično na nekretnine društva VSL koje su trebale biti sanirane. Tako stvarna vrijednost tih zemljišta nije bila poznata te je možda bila negativna. Stoga se čini da je stopa zajma od 4,7 % bila preniska. Naime, ovisno o kvaliteti kolaterala trebalo bi temeljnoj stopi od 1,778 % dodati od 400 do 1 000 baznih poena.

(47) Belgijska tijela smatraju da je vrijednost kolaterala bila izvrsna jer se odnosila na ukupni zajam. Njihova se procjena temeljila na stručnom mišljenju ureda Marengo koje je provedeno u siječnju i veljači 2009.

3.7. **Povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR (mjera 6.)**

(48) Komisija je u odluci o pokretanju postupka tvrdila da o povećanju kapitala nije bilo odlučeno na temelju poslovnog plana nego na temelju jednostavne financijske projekcije. U toj projekciji nije dano nikakvo objašnjenje o načinu na koji se planira poduzetnika sanirati ni o naknadi davatelju kapitala, odnosno Valonskoj regiji. Nadalje, ne čini se da su Valonska regija i CFC u istoj situaciji te da snose iste rizike. Valonska regija prije te mjere nije bila dioničar društva VSL i u tom pogledu nema nikakav gospodarski interes. Naprotiv, CFC je dioničar društva VSL te mu je u interesu da se taj poduzetnik oporavi ili da barem ograniči svoje gubitke.

(49) Belgijska tijela smatraju da VSL nije bio u teškoćama kad mu je dodijeljena ta mjera jer je većinski dioničar iskazao potpuno povjerenje svojem društvu kćeri te mu je pružio financijsku podršku.

(50) Belgijska tijela prigovaraju Komisiji što je na temelju *ex post* profitabilnosti ulaganja procjenjivala je li riječ o državnoj potpori ili ne, s obzirom na to da je ta metoda suprotna europskoj sudskoj praksi.

(51) Ističu da je kapitalni ulog bio manje važan od onog koji su istodobno proveli dioničari društva CFC. Nadalje, čak i ako Valonska regija nije bila dioničar društva VSL, imala je gospodarsku prednost od povećanja kapitala jer je, prema njihovu mišljenju, u njezinu interesu bilo da potpomogne poslovanje u svrhu oporavka društva i kasniju otplatu zajma.

3.8. ***De minimis* potpore (mjera 7.)**

(52) Komisija je u odluci o pokretanju postupka tvrdila da se činilo da je VSL u teškoćama bio od 2009. do danas te da stoga nema pravo na tu vrstu potpore.

(53) Prema mišljenju belgijskih tijela,VSL ne treba biti kvalificiran kao poduzetnik u teškoćama jer je riječ o novom poduzetniku koje je osnovano prije manje od tri godine i jer je do postupka sudske reorganizacije uživalo povjerenje svojeg većinskog dioničara. Prema tome, te su mjere i dalje obuhvaćene područjem primjene Uredbe o de minimis potporama i stoga se ne mogu smatrati potporama.

3.9. **Sanacija onečišćenja nekretnina društva VSL u okviru projekta Cristal Park i besplatno stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina društva Spaque društvu VSL (mjera 8.)**

(54) Komisija je u odluci o pokretanju postupka smatrala da se Spaque obvezao kupiti nekretnine ne znajući troškove njihove sanacije.

(55) Belgijska tijela objašnjavaju da su valonskim zakonodavstvom, s obzirom na to da je riječ o troškovima sanacije onečišćenja, ograničene obveze vlasnika onečišćene nekretnine u slučaju prijašnjeg onečišćenja i ovisno o zahvaćenim zonama u kojima su smještene onečišćene nekretnine u odnosu na prostorne planove. Prema mišljenju belgijskih tijela, ako bi sanacija onečišćenja bila obveza društva VSL, potonje bi bilo obvezno sanirati tvornicu samo toliko da se njezina namjena, koja je industrijske prirode, uskladi s prostornim planom područja u kojem se nalazi. Prema tome, troškovi sanacije onečišćenja tvornice trebaju se procijeniti radi usklađivanja tvornice s namjenom koju je imala u trenutku prodaje, odnosno s industrijskom namjenom. Belgijska tijela smatraju da su troškovi procijenjeni u izvješću koje je sastavio GEOLYS. Ti su troškovi oduzeti od prodajne cijene.

(56) Belgijska tijela zatim objašnjavaju da će nakon što SPAQUE kupi nekretnine, radove sanacije onečišćenja nekretnina provoditi javnim sredstvima javno tijelo, odnosno SPAQUE. U skladu sa Smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša, radovi zbrinjavanja koje provodi javno tijelo na jednom ili više zemljišta u njegovu vlasništvu ne predstavljaju potpore.

(57) Kada je riječ o besplatnom stavljanju na raspolaganje nekretnina društvu VSL, belgijska tijela smatraju da se na raspolaganje stavljaju samo nekretnine koje su u vlasništvu privatnog dioničkog društva SPECI.

4. **PRIMJEDBE TREĆIH STRANA NA ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA**

(58) Komisija nije primila druge primjedbe.

5. **OCJENA POTPORE**

5.1. **Procjena postojanja potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a**

(59) Na temelju članka 107. stavka 1. UFEU-a, svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama.

(60) U skladu s tom odredbom, da bi se mjere koje se ispituju priznale kao državne potpore moraju i. biti državnog podrijetla, odnosno proizlaziti iz državnih sredstava i ne smiju biti pripisive državi, ii. davati gospodarsku prednost njihovu korisniku, iii. biti selektivne i iv. moći narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu među državama članicama.

(61) Belgija nije osporavala kvalifikaciju potpore kao potpore za sanaciju (mjera 1.). Komisija je to zamijetila već u odluci o pokretanju postupka. U pogledu mjere 2., Belgija je povukla prijavu nakon pokretanja službenog istražnog postupka. Stoga ta mjera nije analizirana u ovoj Odluci. Međutim, Belgija osporava da se mjere 3. do 6. te 7. i 8. kvalificiraju kao potpore za sanaciju jer se tim mjerama ne dodjeljuje gospodarska prednost njihovu korisniku ili je bilo riječ o de minimis potporama.

5.1.1. *Postojanje državnih sredstava*

Mjere 1., 3., 5. i 6.

(62) Mjeru 1. (zajam od 1 milijuna EUR), mjeru 3. (jamstvo od 150 000 EUR), mjeru 5. (zajam od 1,5 milijuna EUR) i mjeru 6. (povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR) dodijelilo je društvo SOGEPA za račun Valonske regije. Sredstva posve javnog društva mogu se smatrati javnim sredstvima u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a ([8]).

([8]) Vidjeti presudu od 16. svibnja 2002., Francuska protiv Komisije C-482/99, Zb., str. I-4397., t. 38.

Mjera 4.

(63) Komisija primjećuje da je Ugovor kojim je društvu VSL dodijeljena ekskluzivna i neograničena koncesija u pogledu uporabe žigova društva Val Saint-Lambert te kojim je uređen njihov prijenos sklopljen između društva VSL i Valonske regije. Ta mjera te uvjeti buduće prodaje žigova upućuju na postojanje javnih sredstava.

Mjera 7.

(64) Na temelju informacija koje su dostavila belgijska tijela, čini se da je i te mjere koje ova tijela kvalificiraju kao potpore *de minimis* dodijelilo javno tijelo ili društvo, no Belgija nije naglasila koje je potpore dodijelila Valonska regija, a koje SOGEPA. U svakom slučaju, riječ je o javnim sredstvima i belgijska tijela nisu osporila državno podrijetlo tih mjera.

Mjera 8.

(65) Komisija tvrdi da je Spaque javno poduzeće, društvo kći društva Société Régionale d'Investissement de Wallonne (SRIW), te da mu je valonska vlada već dodijelila sredstva za sanaciju onečišćenja nekretnina društva VSL ([9]). Činjenica da je Spaque kupio zemljišta od društva VSL te dio njih besplatno stavio na raspolaganje upućuje na postojanje javnih sredstava

5.1.2. *Kriterij pripisivosti*

(66) Sud se pri donošenju presude o pripisivosti oslanja na „skup pokazatelja koji proizlaze iz okolnosti slučaja i konteksta u kojem je ta mjera poduzeta" ([10]).

(67) Dva su javna tijela Valonske regije koja djeluju u njezino ime, SOGEPA i Spaque, dodijelila mjere iz prethodno navedenog stavka 2.2.

(68) SOGEPA, Société Wallonne de Gestion et de Participations, javno je dioničko društvo u stopostotnom vlasništvu Valonske regije. Ono osigurava provedbu odluka koje donosi valonska vlada u pogledu intervencija u trgovačka društva te upravljanja tim intervencijama. Osnovanao je 1999. spajanjem društava Société Wallonne pour la Sidérurgie (SWS) i Société pour la gestion de participations de la Région wallonne dans des sociétés commerciales (SOWAGEP).

(69) SOGEPA djeluje na zahtjev valonske vlade. U članku 3. stavku 1. njezina statuta navedeno je da je „predmet poslovanja društva ispunjenje svih zadaća koje joj je povjerila valonska vlada, […]. U tom okviru, društvo provodi odluke o intervenciji u trgovačka društva, koje donosi valonska vlada te upravlja udjelima, obveznicama, predujmovima ili kamatama koje Valonska regija ili samo društvo imaju u takvim društvima".

(70) Osnovano 1991., društvo Spaque bavi se sanacijom onečišćenja odlagališta otpada te onečišćenih napuštenih industrijskih područja („brownfield"). Zaduženo je za sastavljanje popisa onečišćenih područja u Valoniji. Spaque je društvo kći društva Société Régionale d'investissement de la Wallonie (SRIW) u vlasništvu Valonske regije od 98,66 % te je njegova zadaća pridonijeti razvoju valonskog gospodarstva pružajući financijsku potporu valonskim poduzetnicima ili poduzetnicima s poslovnim nastanom u Valoniji koja vode industrijske projekte ili usluge koje stvaraju dodanu vrijednost.

(71) Na temelju Ugovora o upravljanju sklopljenom u srpnju 2007. između valonske vlade i društva Spaque koji se odnosi na razdoblje od 2008. do 2012., a produljen je u listopadu 2012. za dodatnih šest mjeseci, Spaque posluje provodeći delegirane zadaće koje mu je povjerila Valonska regija. U tom kontekstu, ovo društvo djeluje na zahtjev Valonske regije. Regija posebno utvrđuje popis prioritetnih lokacija i posebnih ovlasti za sanaciju.

(72) Uzevši u obzir te informacije, Komisija smatra da Valonska regija donosi odluke koje zatim provodi SOGEPA. Kada je riječ o društvu Spaque, čini se da Valonija, putem svojih delegiranih zadaća, djeluje izravno na radnje koje provodi Spaque.

([9]) Odlukom od 27. travnja 2012. ministarstva nadležnoga za uređenje okoliša.
([10]) Sud Europskih zajednica, 16. svibnja 2002., Francuska Republika protiv Komisije, predmet C-482/99.

(73) Prema tome, Komisija u ovoj fazi postupka zaključuje da mjere koje se ispituju upućuju na državna sredstva te su pripisive državi.

5.1.3. *Kriterij selektivnosti*

(74) Uvjet selektivnosti lako je ispunjen. Komisija je u odluci o pokretanju postupka utvrdila da su sve mjere koje se ispituju dodijeljene samo jednom društvu, društvu VSL, ili, u slučaju mjere 3., stečajnom upravitelju društva CVSL (jamstvo od 150 000 EUR).

5.1.4. *Postojanje gospodarske prednosti*

(75) Sada je potrebno ispitati kriterij gospodarske prednosti u pogledu potpore za sanaciju i ostalih mjera koje se ispituju u odnosu na primjedbe koje su belgijska tijela podnijela na odluku o pokretanju postupka.

Mjera 1.: Potpora za sanaciju od 1 milijuna EUR

(76) Potpora za sanaciju dodijeljena u obliku zajma od 1 milijuna EUR po stopi od 3,07 % uvećanoj za 100 baznih poena, za naknadu društvu SOGEPA, daje gospodarsku prednost društvu VSL. Naime, taj je zajam dodijeljen bez ikakvog kolaterala poduzetniku u teškoćama koje je dva mjeseca prije podnijelo zahtjev za sudsku reorganizaciju (vidjeti stavak 5.2.1.). Kao što su priznala belgijska tijela, VSL od privatne banke nikad ne bi dobio zajam jer je poduzetnik u teškoćama. Prema tome, društvu VSL tom je mjerom dodijeljena prednost u visini od 1 milijuna EUR (vrijednost zajma).

Mjera 3.: Jamstvo od 150 000 EUR

(77) Komisija je sumnjala u spojivost te javne intervencije s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu.

(78) Belgijska tijela u svojim primjedbama nisu spomenula kriterij gospodarske prednosti ni činjenicu postoji li ili ne gospodarski kontinuitet između društava CVSL i VSL.

(79) Na temelju informacija kojima naposljetku raspolaže Komisija, to je jamstvo uključivalo zajam od 300 000 EUR koji je ING dodijelio stečajnom upravitelju društva CVSL. Dano je u iznosu od 150 000 EUR, bez naknade. Tim je zajmom trebao biti osiguran nastavak poslovanja društva CVSL do eventualnog preuzimanja društva.

(80) Komisija napominje da su je belgijska tijela obavijestila da u vrijeme dodjele jamstva između zainteresiranih strana nije bio potpisan Ugovor o jamstvu. Prema tome, jedini je element kojim raspolaže dopis društva SOGEPA od 24. rujna 2008. upućen društvu ING u kojem SOGEPA potvrđuje da će svojim jamstvom pokriti eventualne gubitke proizašle iz nastavka poslovanja u visini od 150 000 EUR. Komisija stoga primjećuje da je društvo SOGEPA dodijelilo jamstvo stečajnom upravitelju poduzetnika u stečaju bez naknade. Nadalje, belgijska su tijela izjavila da je ING uvjetovao dodjeljivanje zajma dobivanjem jamstva. Uzevši u obzir te elemente, Komisija smatra da bez javne intervencije ne bi bio dodijeljen ukupni zajam. Nadalje, Komisija primjećuje da Valonska regija nije imala nikakve izravne pravne ili poslovne veze s društvom CVSL. Regija nije bila izravno ni neizravno putem društva SOGEPA dioničar društva CVSL. Prema tome, Regija nije imala nikakav komercijalni interes dodijeliti to jamstvo društvu CVSL bez naknade.

(81) Komisija iz toga zaključuje da je dodjeljivanjem tog jamstva bez naknade dana prednost društvu CVSL. Prednost odgovara premiji koju bi privatni poduzetnik zahtijevao za dodjelu jamstva u sličnim uvjetima, a koje se društvo SOGEPA odreklo.

(82) Belgijska su tijela navela da je zajam od 300 000 EUR u cijelosti otplatio 28. srpnja 2009. stečajni upravitelj raspoloživim sredstvima i aktiviranjem jamstva u iznosu od 150 000 EUR.

(83) Prema tome, iznos potpore odgovara razlici između kamatne stope zajma koju bi stečajni upravitelj platio društvu CVSL na tržištu u nedostatku javnog jamstva i stvarno plaćene kamatne stope uz jamstvo.

(84) Taj je pristup u skladu s točkom 4.2. Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava ([11]): „U slučaju pojedinačnih jamstva, novčana protuvrijednost jamstva mora biti jednaka razlici između tržišne cijene jamstva i stvarno plaćene cijene. Ako tržište ne pruža jamstva za tu vrstu transakcije, ne postoji tržišna cijena jamstva. U tom slučaju, element potpore mora se izračunati na isti način kao i novčana protuvrijednost zajma po povlaštenoj stopi, odnosno na temelju razlike između tržišne kamatne stope koju bi taj poduzetnik snosio u nedostatku jamstva i kamatne stope dobivene zahvaljujući državnom jamstvu, nakon oduzimanja eventualno plaćenih premija."

(85) Taj se iznos izračunava sljedećom formulom:

Iznos potpore = (14,59 % – 10,75 %) × 300 000 × 343/365 = 10 825,64 EUR

(86) Stopa od 14,59 % dobivena je na sljedeći način: 4,59 % (bazna stopa za Belgiju u kolovozu 2008. ([12])) kojoj treba dodati 1 000 baznih poena zbog stanja društva CVSL (poduzetnik čiji je kreditni rejting ocijenjen ocjenom CCC uz nisku razinu kolaterala ([13])). 10,75 % predstavlja stopu zajma društva ING, a 343 predstavlja broj dana od dodjele zajma do njegova povrata.

Mjera 4.: Prijenos i uporaba žigova društva Val Saint-Lambert

(87) Komisija sumnja u usklađenost uvjeta prodaje i naknade uvjeta uporabe žigova društva VSL (naknada u visini od 1,5 % EBITDA-e u prvih pet fiskalnih godina i u visini od 5 % od šeste fiskalne godine) ([14]) s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu.

(88) Ugovorom od 29. siječnja 2009. između društva Compagnie financière du Val u vlasništvu Valonske regije i društva VSL predviđena je dodjela ekskluzivne licence za uporabu žigova te uvjeti otkupa žigova od strane društva VSL (vidjeti uvodnu izjavu (19). i sljedeće).

(89) Komisija primjećuje da je ekskluzivna licenca za uporabu žigova podložna uvjetima koje privatni subjekt ne bi zahtijevao. Naime, Valonska regija od društva VSL zahtijeva sljedeće: „Ta se licenca za uporabu može u svakom trenutku ukinuti *ipso iure* i bez prethodne obavijesti Valonske regije ako VSL (ili njegovi opunomoćenici) ne opravdaju proizvodnju kristalnih predmeta visoke dodane vrijednosti u tvornici Val Saint-Lambert u Seraingu i pri tome ne sačuvaju zaposlenost od najmanje 60 % u ekvivalentu punog radnog vremena, ne uključujući nezaposlenost iz ekonomskih razloga na dan stečaja društva CVSL […]." Komisija tvrdi da je Valonska regija društvu VSL u zamjenu za ekskluzivnu licencu nametnula obvezu održavanja proizvodnje u tvornici u Seraingu te obvezu zadržavanja unaprijed određenog postotka zaposlenosti. Ti uvjeti utječu na naknadu od licence i na cijenu buduće prodaje žigova.

(90) Komisija smatra da je političkim uvjetima (održavanje poslovanja u Seraingu i određenog postotka zaposlenosti) smanjena naknada za uporabu licence i prodajna cijena. Prema tome, naknada u visini od 1,5 % EBITDA-e u prvih pet fiskalnih godina i u visini od 5 % od šeste fiskalne godine ne može se smatrati naknadom koja je u skladu s tržišnom cijenom. Ni cijena od [700 000–1 000 000] EUR koju su u listopadu 2008. ponudili kupci u postupku preuzimanja ne može se smatrati tržišnom cijenom zbog postojanja prethodno navedenih uvjeta koje privatni ulagač u tržišnom gospodarstvu ne bi nametnuo te koji bi određene ulagače mogli odvratiti od podnošenja ponude.

(91) Iznos potpore koji proizlazi iz uporabe žigova odgovara razlici između naknade koju bi privatni ulagač predložio u političkim uvjetima koje je nametnula Valonska regija i stvarno izvršene naknade. U okviru postupka povrata,

([11]) SL C 155, 20.6.2008., str. 10.
([12]) http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates_eu27_en.pdf
([13]) Komunikacija Komisije o reviziji metode za utvrđivanje referentnih kamatnih i diskontnih stopa (SL C 14, 19.1.2008., str. 6.).
([14]) Vidjeti uvodne izjave od 21. do 23.

belgijska tijela trebaju imenovati neovisnog stručnjaka kvalificiranog za provođenje takvih procjena te koji je odabran na temelju otvorenog i transparentnog postupka i imenovan u suglasnosti s Komisijom. Taj će stručnjak napraviti studiju kojom će biti moguće utvrditi naknadu u skladu s općenito korištenim i dopuštenim metodama u pogledu upravljanja imovinom u obliku intelektualnog vlasništva.

(92) Mjera koja se odnosila na prijenos nikad nije poduzeta zbog stečaja društva VSL. Prijenos žigova nije se ostvario te je Valonska regija i dalje vlasnik žigova. Prema tome, Komisija smatra da nema potrebe narediti njezin povrat jer nije nikad bila provedena.

Mjera 5.: zajam od 1,5 milijuna EUR

(93) Komisija je sumnjala u procijenjenu vrijednost kolaterala zajma i u kamatnu stopu. Naime, Komisija je smatrala da je stvarna vrijednost zemljišta, koje je služilo kao kolateral, mogla biti manja ili čak negativna jer su se ta zemljišta djelomično ili u potpunosti trebala sanirati.

(94) Naime, Komisija tvrdi da iz dokumenata koji su joj dostavljeni proizlazi da se hipoteka djelomično odnosila na nekretnine društva VSL koje je u slučaju prodaje trebalo sanirati i zbrinuti. Belgijska su tijela odgovorila da na dan sastavljanja stručnog izvješća vlasnik dotičnih nekretnina nije imao nikakve pravne obveze. Prema tome, vrijednost nekretnina nije trebala obuhvaćati eventualne troškove sanacije onečišćenja.

(95) Belgijska su tijela svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka priložila stručno mišljenje koje je u siječnju i veljači 2009. sastavio stručni ured Marengo u skladu s kojim je tržišna vrijednost nekretnina pod hipotekom procijenjena na 3 137 000 EUR. Vrijednost tih nekretnina bi u slučaju dobrovoljne javne prodaje iznosila 2 871 000 EUR, a u slučaju ubrzane javne prodaje 1 915 000 EUR. Belgijska su tijela zaključila da je vrijednost tog kolaterala bila izvrsna jer se odnosio na ukupan dotični zajam.

(96) Nadalje, u izvješću o upravljanju Upravnog odbora koji je priložen godišnjem financijskom izvještaju fiskalne godine koja je završila 31. prosinca 2009. navedeno je da je u izvješću studije ureda Marengo, čiji je cilj bio utvrditi vrijednost nekretnina društva VSL u 2009., istaknuto da utvrđene vrijednosti nisu bile točne pod uvjetom da su se odnosile na sanirana zemljišta i zgrade, a koji još nisu sanirani. U izvješću je istaknuto da je VSL od društva koje je zaduženo za razvoj projekta Cristal Park primio ponudu za kupnju cjelokupnog zemljišta i zgrada „u trenutačnom stanju" u iznosu od 2 000 000 EUR. Kako bi bio što vjerodostojniji, Upravni je odbor odlučio u bilanci stanja navesti samo vrijednost iz ponude za kupnju kojom se posreduje u ubrzanoj javnoj prodaji i u dobrovoljnoj prodaji saniranih zemljišta i zgrada.

(97) Stoga Komisija smatra da se kolaterali zbog procjene koju je proveo neovisni stručnjak i zbog ponude za kupnju mogu kvalificirati kao visokovrijedni.

(98) Nadalje, Belgija nije bila u mogućnosti Komisiji dostaviti računovodstveno stanje poduzetnika od 31. kolovoza 2009., kad je dodijeljen zajam, zbog pada informatičkog sustava nastalog u ljeto 2009. Budući da nije mogla dobiti financijsko stanje poduzetnika na dan 31. kolovoza 2009., Komisija je uzela u obzir onaj od 31. prosinca 2009. VSL je na taj dan bio u gubitku od 2 milijuna EUR s početnim kapitalom od 2 milijuna EUR. Poduzeće je imalo i znatne zalihe od 3 milijuna EUR te 5,759 milijuna EUR duga. EBITDA društva VSL bila je negativna. Prema tome, Komisija je u nedostatku drugih elemenata koje bi dostavila Belgija, zaključila da je VSL bio u teškoj financijskoj situaciji usprkos redovnim doprinosima njegova većinskog dioničara. Komisija smatra da je, s obzirom na prethodno navedene računovodstvene informacije, ocjena društva VSL u trenutku dodjele zajma bila CCC, na temelju Komunikacije Komisije o reviziji metode za utvrđivanje referentnih kamatnih i diskontnih stopa (dalje u tekstu: „Komunikacija o referentnim stopama") ([15]).

(99) Komisija tvrdi da su belgijska tijela utvrdila na 4,7 % stopu zajma dodijeljenog 31. kolovoza 2009. U Komunikaciji o referentnim stopama predviđeno je dodati 400 baznih poena stopi od 1,77 % ([16]) koja se u Belgiji primjenjivala u trenutku dodjele zajma na poduzetnike ocijenjene ocjenom CCC te je ponuđena visoka razina kolaterala, odnosno stopa od 5,77 % (1,77 % + 400 baznih poena).

([15]) SL C 14, 19.1.2008., str. 6.
([16]) http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

(100) Komisija tvrdi da je Valonska regija, koju zastupa SOGEPA, utvrdila stopu zajma dodijeljenog 31. kolovoza 2009. u trajanju od sedam godina na 4,7 % te da se ta stopa nalazi ispod praga od 5,77 % koji je utvrđen u Komunikaciji o referentnim stopama. Komisija stoga zaključuje da je to element potpore u korist društva VSL.

(101) Taj element potpore iznosi 1,07 %, što je razlika između dviju stopa (5,77 % – 4,7 %), tj. 16 050 EUR godišnje.

Mjera 6.: Povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR

(102) Komisija sumnja u navodni karakter *pari passu* mjere i *in fine* u usklađenost te mjere s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu zbog, s jedne strane, gospodarske i financijske situacije društva u trenutku provedbe povećanja kapitala i, s druge strane, zbog iznimne sažetosti dokumenata koje su dostavila belgijska tijela u svrhu opravdanja osnovanosti te mjere.

(103) Belgijska tijela u svojim primjedbama smatraju da Komisija ne može na temelju *ex post* profitabilnosti ulaganja kvalificirati mjeru kao državnu potporu. Smatraju da je, čak i ako Valonska regija nije bila dioničar, kao velik vjerovnik imala je interes potpomoći poslovanje društva VSL (vidjeti mjeru 4).

(104) Tako Komisija tvrdi da Valonska regija unosi nova financijska sredstva dok CFC unosi potraživanja koja ima u odnosu na svoje društvo kćer. Suprotno tvrdnjama belgijskih tijela, intervencija Valonske regije od 17. ožujka 2011. nije provedena istodobno s intervencijom dioničara društva CFC. Naime, kapitalni ulog društva CFC od 5,2 milijuna EUR zapravo je zbroj nekoliko predujma plaćenih od 25. svibnja 2009. do 29. ožujka 2011. Nadalje, Valonska regija i CFC nisu u istoj situaciji i ne snose isti rizik. Valonska regija nije bila dioničar društva VSL prije te mjere. Naprotiv, CFC je dioničar društva VSL te mu je u interesu da se taj poduzetnik oporavi ili barem ograniči svoje gubitke. Prema tome, Komisija smatra da se povećanje kapitala ne može smatrati *pari passu*.

(105) Činjenica da je Valonska regija dvije godine ranije dodijelila zajam nije dovoljna da se dokaže razumno povećanje kapitala. Nadalje, činjenica da je Valonska regija, s jedne strane, imala potraživanje početnog iznosa od 280 000 EUR, koje se nesumnjivo povećalo povećanjem kapitala jer su belgijska tijela naglasila da je to potraživanje otplaćivao VSL od 5. listopada 2008. u visini od 35 000 EUR godišnje te da je, s druge strane, 2009. dodijelila zajam od 1,5 milijuna EUR ne dokazuje razumno dodatno ulaganje od 1,5 milijuna EUR u društvo čija se financijska situacija nastavila pogoršavati (vidjeti stavak 5.2.1.).

(106) Nadalje, Komisija tvrdi da o povećanju kapitala nije odlučeno na temelju poslovnog plana nego na temelju jednostavne financijske projekcije od jedne stranice. U toj projekciji nije izneseno nikakvo objašnjenje o načinu na koji se poduzetnik namjerava oporaviti ni o naknadi koju namjerava osigurati davatelju kapitala, odnosno Valonskoj regiji. Tako se već u poslovnoj godini 2008./2009. pokazalo da se poduzetnik nalazi u teškoj gospodarskoj i financijskoj situaciji (vidjeti mjeru 4.). Samim povećanjem prometa ne može se opravdati povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR ne uzevši u obzir ostale kriterije, poput EBITDA-e ili razine duga poduzetnika.

(107) Prema tome, povećanje kapitala ne može se usporediti s ponašanjem privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu, no može se usporediti s potporom od 1,5 milijuna EUR koja u cijelosti odgovara povećanju kapitala.

Mjera 7.: Prethodne mjere ograničenih iznosa

(108) Mjera 7 objedinjuje prednosti dodijeljene društvu VSL koje ukupno iznose 197 503,04 EUR. Komisija tvrdi da treba smatrati da potonje ne ispunjavaju sve uvjete predviđene člankom 107. stavkom 1. Ugovora te da stoga ne predstavljaju potpore nakon stupanja na snagu Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 ([17]). U njezinu članku 7. predviđeno je da se ta Uredba primjenjuje na potpore dodijeljene prije njezina stupanja na snagu ako one ispunjavaju sve uvjete utvrđene tom Uredbom.

([17]) Uredba Komisije (EU) 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. UFEU-a na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

(109) Korisnik nije poduzetnik čiji je sektor djelatnosti obuhvaćen iznimkama navedenima u članku 1. Smjernica. U skladu s člankom 3. točkom 1. prethodno navedene Uredbe, belgijska su tijela potvrdila da ukupan iznos mjera koje je dodijelila Valonska regija nije u razdoblju od tri fiskalne godine veći od 200 000 EUR. Praćenje predviđeno u članku 6. Uredbe provodilo je društvo SOGEPA. Komisija je zaključila da dotične mjere ispunjavaju uvjete iz Uredbe. Usto, s obzirom na njihov oblik (subvencije), dotične mjere mogu se smatrati transparentnima u smislu članka 4. Uredbe. Naposljetku, suprotno prethodnoj Uredbi, ovom Uredbom na snazi nisu isključene potpore *de minimis* u korist poduzetnika u teškoćama.

(110) Prema tome, smatra se da dotične mjere ne ispunjavaju sve uvjete iz članka 107. stavka 1. Ugovora te da ne predstavljaju potpore.

Mjera 8.: sanacija onečišćenja nekretnina društva VSL u okviru projekta Cristal Park i besplatno stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina društva SPAQUE društvu VSL

(111) Komisija se pitala je li prodajna cijena od 2 040 000 EUR po kojoj je Spaque kupio zemljišta i nekretnine bila tržišna cijena zbog nesigurnosti u pogledu procjene troškova zbrinjavanja nametnutih društvu VSL. Komisija se pitala i o besplatnom stavljanju na raspolaganje nekretnina u vlasništvu društva SPAQUE u korist društva VSL.

(112) Komisija je utvrdila sljedeći slijed događaja:

— Travanj 2011.: Antea Group sastavila je dokument pod naslovom: „karakterizacijska studija postavljanja prioriteta, tehničkog projekta, tehničke specifikacije br. 6: tumačenje rezultata”, u kojem je podrobno opisano te zemljopisno smješteno onečišćenje tla.

— Prosinac 2011.: izrada procjene iz 2011. u svrhu „pronalaženja rješenja koje će omogućiti zbrinjavanje zemljišta i određenih zgrada koje su trenutačno u vlasništvu društva Val Saint-Lambert (VSL SA)”. Radovi zbrinjavanja i sanacije onečišćenja procijenjeni su na +/– 7,5 milijuna EUR.

— Kolovoz 2012.: izvješće ovlaštenog stručnjaka GEOLYS od 23. kolovoza 2012. sastoji se od dopisa od jedne stranice u kojem se navodi sljedeće: „Ta se procjena temelji samo na prethodnoj studiji grupe Antea (ožujak 2011.) i na sljedećim pretpostavkama: […]”. Troškovi sanacije onečišćenja procijenjeni su na 219 740 EUR.

— Prosinac 2012.: SPAQUE (Société publique d'aide à la qualité de l'environnement) nekretnine kupio je po cijeni od 2 040 000 EUR (procjena koju je utvrdio neovisni ured Cushman &Wakefield) koja je umanjena za troškove sanacije onečišćenja procijenjene na 220 000 EUR te stoga iznosi 1 820 000 EUR. SPAQUE je istodobno gradu Seraing dodijelio, na temelju sastavljenog ugovora koji tek treba potpisati, opciju kupnje za iste nekretnine u iznosu od 2 090 000 EUR. Grad Seraing se drugim sastavljenim ugovorom koji još treba potpisati obvezao prenijeti tu opciju kupnje na SPECI.

— Siječanj 2014.: belgijska su tijela obavijestila Komisiju da radovi sanacije onečišćenja i zbrinjavanja nisu započeli te da SPAQUE trenutačno završava karakterizacijsku studiju onečišćenja tvornice.

(113) U tom pogledu, Komisija je suočena s postojanjem dvaju dokumenata s dvije različite procjene troškova sanacije onečišćenja.

(114) Belgijska su tijela navela sljedeće razloge za odbacivanje procjene iz prosinca 2011. Prvenstveno smatraju da se potonji ne odnosi na radove zbrinjavanja i sanacije onečišćenja u svrhu osiguravanja tvornice za njezinu trenutačnu industrijsku namjenu, nego je njegov cilj razvoj tematskog komercijalnog sela koje uključuje opremanje kuće, dekoriranje i djelatnosti koje odgovaraju predviđenoj namjeni tvornice. Prema njihovu mišljenju, to je interna procjena koju nije sastavio ovlašteni stručnjak te se djelomično odnosi na zemljišta koja nisu prenesena na društvo SPAQUE. Naposljetku, belgijska su tijela napomenula da se ta procjena temelji na preliminarnoj studiji koja se odnosila samo na provjeru eventualne prisutnosti onečišćenja te na opisivanje stanja. U procjeni je navedeno da je karakterizacijska studija ([18]) u tijeku.

([18]) Prema mišljenju belgijskih tijela, u karakterizacijskoj studiji podrobno je opisano i zemljopisno smješteno onečišćenje tla kako bi se uprava mogla očitovati o nužnosti i načinima zbrinjavanja.

(115) Belgijska tijela dalje smatraju da se zgrade navedene u procjeni iz prosinca 2011. ne mogu utvrditi pa objašnjavaju da njihova ukupna površina iznosi +/– 67 000 m² koja je veća od ukupne površine (50 299 m²) zgrada navedenih u Ugovoru o prodaji od 13. prosinca 2012. Prema njihovu mišljenju, tom bi razlikom od 17 000 m² bili objašnjeni manji troškovi zbrinjavanja. Belgijska su tijela navela i da središte bivše industrijske tvornice, odnosno zgrade označene brojevima 18, 19, 22 i 22A, nije uključeno u prodaju društvu Spaque pa je ostalo u vlasništvu društva VSL. Prema njihovu mišljenju, u tim je nekretninama koncentrirano onečišćenje nastalo industrijskom djelatnošću.

(116) Komisija prvenstveno tvrdi da je prodajnu cijenu u svibnju 2012. procijenio neovisni stručni ured. Tom je procjenom prodajna cijena utvrđena na 2 090 000 EUR. U izvješću je navedeno da je specijalizirani projektni ured, koji je ovlastio tadašnji vlasnik tvornice, tada procjenjivao i troškove sanacije onečišćenja. Troškove onečišćenja procjenjivao je i specijalizirani neovisni stručnjak, ured GEOLYS.

(117) Belgijska su tijela u svojem odgovoru od 23. svibnja 2014. potvrdila da su zemljišta i zgrade koje je u izvješću procjenjivao GEOLYS isti oni koji su se prodavali 13. prosinca 2012. Nadalje, belgijska su tijela navela da je u slučaju prijašnjeg onečišćenja i ovisno o zahvaćenim zonama u kojima su smještena onečišćena zemljišta i zgrade u odnosu na prostorno-planske zone, zakonodavstvom na snazi u Valoniji ograničen opseg obveza vlasnika nekog onečišćenog zemljišta ili zgrade. Stoga se trebaju uzeti u obzir samo troškovi sanacije onečišćenja tvornice kako bi se tvornica uskladila s njezinom namjenom u trenutku prodaje, tj. industrijskom namjenom, te se ti troškovi oduzimaju od vrijednosti zemljišta i zgrada. Komisija primjećuje da je u dopisu društva GEOLYS izričito navedeno da su troškovi procijenjeni za industrijsku namjenu tvornice.

(118) S obzirom na prethodno navedeno, Komisija je zaključila da je prodajna cijena po kojoj su zgrade društva VSL prodane društvu Spaque (koja odgovara prodajnoj cijeni koju je procijenio vještak umanjenoj za troškove sanacije onečišćenja koje je procijenio Geolys) tržišna cijena i da ne sadržava elemente potpore.

(119) Belgijska su tijela besplatno stavljanje na raspolaganje određenih zgrada društva Spaque opravdala obvezom društva VSL da surađuje s društvom SPAQUE u svrhu dostave svih informacija korisnih i potrebnih za radove obnove i sanacije onečišćenja koji se provode u tvornici.

(120) Najprije, Komisija primjećuje da su belgijska tijela u svojim primjedbama napomenula da su zgrade u vlasništvu društva SPECI. Ipak, ugovor o besplatnom stavljanju na raspolaganje sklopljen je između društava SPAQUE i VSL te SPECI nije bio stranka tog ugovora. Belgijska tijela, međutim, nisu dokazala da je SPECI bio vlasnik tih zgrada.

(121) Nadalje, Komisija tvrdi da to obrazloženje nije popraćeno nikakvim dokazom kojim bi se moglo procijeniti je li iznos najamnina kojih se SPAQUE dobrovoljno odrekao jednak obvezi društva VSL. Belgijska tijela nisu iznijela nijednu pojedinost o načinima ni učinkovitosti provedbe te obveze.

(122) Prema tome, Komisija smatra da besplatno stavljanje na raspolaganje zemljišta navedenih u Ugovoru o privremenom stavljanju na raspolaganje dijela tvornice „Cristalleries du Val Saint-Lambert" od 11. prosinca 2012. daje prednost društvu VSL.

(123) Iznos potpore odgovara iznosu najamnina koje bi VSL platio u tržišnim uvjetima najma. Taj se iznos treba izračunati na temelju katastarskog dohotka (indeksiranog) koji su utvrdila belgijska nadležna tijela (odnosno *Administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines* (ACED)) za svaku iznajmljenu zgradu ovisno o trajanju najma. Naime, katastarski (indeksirani) dohodak utvrđen je kako bi odražavao prosječan neto prihod koji bi vlasnik ostvario od nekretnine u godinu dana, uzevši u obzir tržište najma koje Komisija smatra razumnom osnovom za procjenu najamne vrijednosti dotične imovine. U postupku povrata, belgijska tijela mogu, na temelju mišljenja ovlaštenog neovisnog vještaka kojeg treba odobriti Komisija, podnijeti dokaz da je nužno ispraviti taj iznos kako bi se uzele u obzir posebnosti dotične imovine.

5.1.5. *Utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama*

(124) U pogledu uvjeta utjecaja na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama, Komisija smatra da su u Europskoj uniji prisutni brojni proizvođači kristala i kristalnih predmeta koji se rabe kao korisna pomagala ili češće kao umjetnički ili luksuzni predmeti. Na temelju informacija koje je dostavila Belgija, čini se da se sljedeća društva, primjerice, bave sličnom proizvodnjom, barem djelomično, kao društvo VSL: Baccarat (Francuska), Saint-Louis (Francuska), Lalique (Francuska), Daum (Francuska), Arc International (Francuska), Montbronn (Francuska) i Bohemian glassworks (Češka Republika). Komisija navodi da se proizvodima tih poduzetnika i ostalih tržišnih sudionika trguje među državama članicama.

(125) Kada je riječ posebno o mjeri 3. (jamstvo od 150 000 EUR) i mjeri 5. (zajam od 1,5 milijuna EUR), iznos potpore, čak i ako se ne može točno izračunati zbog nedostatka određenih podataka, manji je od praga *de minimis* potpora. Međutim, Komisija smatra da se ta mjera ne može kvalificirati kao *de minimis* potpora te da utječe na tržišno natjecanje i na trgovinu među državama članicama. Naime, mjere dodijeljene 2008. i 2009. ne mogu se kvalificirati kao *de minimis* potpore jer se, u skladu s Uredbom koja je na snazi bila do 31. prosinca 2013. ([19]), poduzetnicima u teškoćama ne mogu dodjeljivati takve potpore. CVSL je u trenutku kad mu je dodijeljeno jamstvo bio u stečajnom postupku. Nadalje, u skladu s novom Uredbom koja je na snazi od 1. siječnja 2014. ([20]), ta se Uredba, poput prethodne, primjenjuje samo na transparentne potpore. Međutim, dotično se jamstvo ne može smatrati transparentnim. Naime, članak 4. stavak 6. točka (a) Uredbe glasi kako slijedi: „Potpore sadržane u jamstvima smatraju se transparentnim de minimis potporama ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta: korisnik nije predmet skupnog stečajnog postupka […].” U skladu s prethodno utvrđenim, CVSL je u trenutku kad mu je dodijeljeno jamstvo bio u stečajnom postupku. Kada je riječ o zajmu, člankom 4. stavkom 3. točkama (a) i (b) predviđeno je sljedeće: „potpore sadržane u zajmovima smatraju se transparentnim de minimis potporama ako: korisnik nije predmet skupnog stečajnog postupka […] i ako je zajam osiguran kolateralom koji pokriva najmanje 50 % zajma i zajam iznosi 1 000 000 EUR […] u razdoblju od pet godina ili 500 000 EUR u razdoblju od deset godina.” Potonji uvjet nije ispunjen u pogledu dotičnog zajma.

(126) Nadalje, Komisija smatra da se pojmom državne potpore ne zahtijeva da narušavanje tržišnog natjecanja ili utjecaj na trgovinu budu bitni ili stvarni. Činjenica da je iznos potpore nizak ili da je poduzetnik koji se njome koristi mali ne isključuje sama po sebi narušavanje ili prijetnju narušavanja tržišnog natjecanja, osim ako je mogućnost takvog narušavanja isključivo hipotetske prirode. U ovom slučaju, s obzirom na prirodu tržišta prethodno opisanu u uvodnoj izjavi 124., ta vjerojatnost nije hipotetska. Prema mišljenju belgijskih tijela, u Europi i izvan Europe postoji četrdesetak aktivnih tvornica kristala. Val Saint-Lambert djeluje na tržištu kristala koji je povezan s umijećem serviranja ili ukrašavanja stola. Od trenutka kad potrošač može birati među više sličnih proizvoda, poput vrča društva VSL i vrča neke druge tvornice kristala, različitih žigova, svaka potpora koju je primio proizvođač koji djeluje u tom području dovodi do narušavanja tržišta među ostalim proizvođačima.

(127) Komisija iz toga zaključuje da sve mjere koje se ispituju, osim mjere 7., predstavljaju potpore koje mogu utjecati na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama.

Zaključak u pogledu postojanja potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a

(128) Komisija je zaključila da sve mjere koje se ispituju, osim mjere 7. i prodaje nekretnina društva VSL društvu Spaque (dio mjere 8.), predstavljaju potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

5.2. **Spojivost potpora s unutarnjim tržištem**

(129) Zabrana državnih mjera predviđenih u članku 107. stavku 1. UFEU-a nije apsolutna ni bezuvjetna. Posebno, članak 107. stavci 2. i 3. UFEU-a predstavljaju pravni temelj u skladu s kojim se određene potpore mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem. U ovom slučaju, treba posebno analizirati mogu li se mjere koje se ispituju smatrati spojivima na temelju članka 107. stavka 3. UFEU-a, u skladu s kriterijima navedenima u Smjernicama o sanaciji i restrukturiranju. U tu svrhu, treba najprije utvrditi u kojim su se razdobljima CVSL i VSL mogli smatrati poduzetnicima u teškoćama.

([19]) Uredba (EZ) br. 1998/2006.
([20]) Uredba (EU) br. 1407/2013.

(130) Nadalje, u pogledu mjere 3. dodijeljene u rujnu 2008., potrebno je utvrditi i je li postojao gospodarski kontinuitet između društva CVSL u stečaju i djelatnosti prenesenih na kupce koji su osnovali društvo VSL, kako bi se utvrdilo je li VSL ostvario prednosti povezane s dodjelom te mjere. Zaključci te analize utjecali su na analizu spojivosti mjera 3. i 1.

5.2.1. *Prihvatljivost društava VSL i CVSL na temelju Smjernica*

(131) Treba utvrditi u kojim su se razdobljima CVSL i VSL mogli smatrati poduzetnicima u teškoćama.

(132) Belgijska tijela u svojim primjedbama nisu osporavala da je CVSL bio poduzetnik u teškoćama u vrijeme dodijele jamstva u rujnu 2008. (mjera 3.), ali, prema njihovu mišljenju, ta je intervencija išla u korist društvu CVSL, a ne društvu VSL.

(133) Nadalje, smatraju da se VSL mogao kvalificirati kao poduzetnik u teškoćama tek od 8. veljače 2012. kad je podnesen zahtjev za sudsku reorganizaciju. Prije toga VSL se nije mogao kvalificirati kao poduzetnik u teškoćama jer je, prema njihovu mišljenju, VSL bio novi poduzetnik te je imao bezuvjetnu podršku svojeg većinskog dioničara, tj. društva CFC, u skladu sa stavcima 10. i 11. Smjernica o sanaciji i restrukturiranju te s praksom Komisije pri donošenju odluka.

(134) Komisija tvrdi da je u trenutku dodjele mjere 3 CVSL bio u stečaju od presude od 11. kolovoza 2008.

(135) Kada je riječ o mjerama 5., 6. i 8., belgijska se tijela oslanjaju na Odluku Saab ([21]) kako bi obrazložila činjenicu da VSL nije bio u teškoćama. Posebno, belgijska su tijela dostavila pregled prijašnjih općih financijskih izvještaja u kojima su navedeni novčani tokovi između društva VSL i njegova većinskog dioničara CFC kako bi dokazala da je ponašanje društva CFC zapravo bilo slično ponašanju društva General Motors koje je svoje društvo kćer Saab nastavilo potpomagati priljevom kapitala i novčanim sredstvima kako bi nadoknadilo njegove gubitke, što je Komisiju navelo da zaključi da Saab nije bio poduzetnik u teškoćama u smislu Smjernica (vidjeti uvodnu izjavu 59. Odluke).

(136) CFC je, osim kapitala uplaćenog u trenutku preuzimanja, od 25. svibnja 2009. redovno društvu VSL uplaćivao kapital, više od 8 milijuna EUR, što pokazuje da se VSL u prvom razdoblju nakon likvidacije imovine društva CVSL nije mogao smatrati poduzetnikom u teškoćama na temelju stavaka 12. i 13. Smjernica o sanaciji i restrukturiranju. Naime, većinski dioničar društva VSL u tom ga je razdoblju mogao potpomagati svojim redovnim ulozima, pokazujući tako da se većinski dioničar mogao pobrinuti za teškoće društva VSL. Prema tome, Komisija smatra da VSL od siječnja 2009. do veljače 2012. nije ispunjavao uvjete poduzetnika u teškoćama u smislu Smjernica.

(137) Naprotiv, VSL se u veljači 2012. ponovno našao u postupku sudske reorganizacije. Nadalje, belgijska su tijela ukazala na to da CFC više nije bio u mogućnosti potpomagati svoje društvo kćer kao što je to činio dotad. U odluci o pokretanju postupka navedeno je da je razina novčanih sredstava društva CFC iznosila 1,26 milijuna EUR te bi stoga dodjelom društvu VSL jednakog iznosa (najmanjeg iznosa koji je potreban za njegovu sanaciju) CFC ostao gotovo bez novčanih sredstava. Prema tome, VSL se u trenutku dodjele potpore za sanaciju (mjera 1.) u travnju 2012. trebao smatrati poduzetnikom u teškoćama u smislu stavka 10. točke (c) Smjernica za sanaciju i restrukturiranje.

(138) Ukratko, Komisija smatra da je CVSL bio u teškoćama od 11. kolovoza 2008. (kada je donesena presuda kojom je proglašen stečaj) do kraja studenoga 2008. (kada je osnovan VSL). VSL se trebao smatrati poduzetnikom u teškoćama od 9. veljače 2012. (kada je pokrenut postupak sudske reorganizacije) do 14. listopada 2013. (kada je donesena presuda kojom je proglašen stečaj).

(139) Prema tome, CVSL i VSL bili su poduzetnici u teškoćama u trenutku dodjele mjera 1. i 3. Analiza njihove spojivost treba se provesti na temelju Smjernica.

([21]) SA N 541/09 – Sweden – State guarantee in favour of Saab Automobile AB, 8. veljače 2010.

5.2.2. *Spojivost potpora (mjere 1. do 3.)*

Mjera 1.: potpora za sanaciju od 3. travnja 2012.

(140) Belgija smatra da je ta potpora spojiva na temelju Smjernica o sanaciji i restrukturiranju. Naprotiv, Komisija smatra da nije poštovano načelo jednokratnog davanja predviđeno u točki 72. i sljedećima Smjernica. Naime, VSL je primio potporu za sanaciju u rujnu 2008. (vidjeti uvodnu izjavu 141.). Prema tome, VSL novu potporu za sanaciju nije smio primiti do 2018. Nadalje, belgijska su tijela potvrdila da je zajam od 1 milijuna EUR bio obuhvaćen prijavom tražbine stečajnom upravitelju od 5. studenoga 2013. u korist društva SOGEPA. Ta je tražbina upisana u obveze društva VSL te do danas nije vraćena. Prema tome, zajam nije bio, u skladu sa stavkom 25. točkom (a) Smjernica, vraćen u roku od šest mjeseci nakon njegove dodjele. Komisija smatra da je potpora za sanaciju od 3. travnja 2012., koja odgovara iznosu zajma od 1 milijuna EUR, nespojiva sa zajedničkim tržištem.

Mjera 3.: jamstvo od 150 000 EUR

(141) Komisija je u stavku 5.2.1. smatrala da je CVSL bio poduzetnik u teškoćama u trenutku dodjele jamstva. Element potpore koji proizlazi iz besplatne dodjele jamstva mogao bi se proglasiti spojivim samo ako ispunjava uvjete utvrđene u Smjernicama za sanaciju i restrukturiranje. Međutim, kao što je prethodno izneseno, to je jamstvo dodijeljeno bez naknade. U stavku 25. točki (a) Smjernica za sanaciju i restrukturiranje navedeno je da potpore za likvidnost u obliku jamstva za zajam moraju biti odobrene „uz kamatnu stopu koja je barem usporediva s onom kod zajmova zdravim poduzećima […]". Osim toga, belgijska tijela, unatoč izričitom zahtjevu za informacije u tom pogledu, nisu dostavila elemente o ispunjenju obveze da jamstvo mora prestati nakon šest mjeseci (stavak 25. točka (a) Smjernica). Na temelju tih elemenata, Komisija smatra da se element potpore koji proizlazi iz besplatne dodjele jamstva ne može smatrati potporom za sanaciju spojivom sa zajedničkim tržištem niti se može proglasiti spojivom na nekim drugim osnovama.

(142) Prema tome, s obzirom na to da je mjera 3. nespojiva potpora za sanaciju dodijeljena u rujnu 2008., prije preuzimanja društva CVSL, potrebno je utvrditi je li postojao gospodarski kontinuitet između društva CVSL u stečaju i djelatnosti prenesenih na kupce koji su osnovali društvo VSL, kako bi se utvrdilo je li VSL ostvario prednosti povezane s dodjelom te mjere.

5.2.3. *Procjena postojanja gospodarskog kontinuiteta između društava CVSL i VSL*

(143) Komisija se u odluci o pokretanju postupka pitala o mogućnosti utvrđivanja gospodarskog kontinuiteta između društava CVSL i VSL ili, drugim riječima, je li prednost proizašla iz dodjele jamstva od 150 000 EUR u rujnu 2008. bila prenesena na kupce društva CVSL koji su osnovali društvo VSL. O zaključcima te analize istodobno ovisi identifikacija subjekta kojem je pripala obveza povrata u slučaju nespojivih nezakonitih potpora i analiza usklađenosti mjere 1 s načelom jednokratnog davanja.

(144) U tom pogledu, belgijska tijela smatraju da je ta mjera išla u korist društvu CVSL, a ne društvu VSL, te da je gospodarski kontinuitet bio prekinut između društva CVSL i njegovih kupaca.

(145) Na temelju sudske prakse, obveza povrata mogla se odnositi i novo društvo na koje je društvo korisnik prenio svoju imovinu, ako je tim prijenosom moguće utvrditi gospodarski kontinuitet između tih dvaju poduzetnika ([22]). Naime, nije isključeno da se obveza povrata može odnositi i na neki drugi subjekt, ako se utvrdi da je taj subjekt stvarno uživao dotične potpore zbog gospodarskog kontinuiteta između tih dvaju subjekata.

(146) Na temelju presude Suda od 8. svibnja 2003. u spojenim predmetima C-328/99 i C-399/00 Italija/Komisija ([23]), ispitivanje gospodarskog kontinuiteta između prethodnog poduzeća i nove strukture provodi se na temelju skupa dokaza: osobito predmeta prodaje (imovina i obveze, održavanje radne snage, grupirana imovina), cijene prijenosa, identiteta dioničara ili vlasnika novog poduzeća, točnog vremena prijenosa (nakon početka istrage, pokretanja službenog istražnog postupka ili konačne odluke) ili poslovne logike transakcije.

([22]) Presuda Općeg suda od 28. ožujka 2012. u predmetu T-123/09, t. 155. Ryanair Ltd protiv Europske komisije.
([23]) Zb., str. I-4035.

Ocjena kriterija predmeta prodaje (imovina i obveze, održavanje radne snage, grupirana imovina)

(147) Najprije, belgijska tijela navode da je imovina povezana s društvom CVSL bila raspoređena na više subjekata (društvo majka VSLI, društvo s ograničenom odgovornošću VSLI u Francuskoj i CVSL). Radi lakše provedbe preuzimanja, stečajni su upravitelji 23. listopada 2008. sklopili Ugovor o transakciji u svrhu prijenosa imovine koje je imalo društvo koje je otišlo u stečaj svojim različitim društvima.

(148) Na temelju Memoranduma o razumijevanju od 1. listopada 2008. i Ugovora o preuzimanju od 31. kolovoza 2009., VSL je preuzeo svu imovinu koja je bila u vlasništvu društva CVSL osim kratkotrajne imovine: zgrada u kojima se nalaze radionice društva CVSL i zona za skladištenje, zemljišta na kojima su te zgrade izgrađene, opreme i *goodwilla* društva CVSL ili alata za proizvodnju, kalupa, patenata i eventualnih podžigova koji su na taj dan bili u vlasništvu društva CVSL, tekućih narudžba, zaliha koje su bile prodane društvu Val Saint-Lambert International SARL uređenom francuskim pravom, koje je stečajni upravitelj stavio na raspolaganje kupcima.

(149) Prenesen je i dio imovine koji je bio u vlasništvu društva VSLI, tj. žigovi i dizajni te ostala intelektualna imovina (elementi predviđeni Ugovorom potpisanim 5. listopada 2005. i planovi, kalupi, dizajni, skice itd.), izgrađene ili neizgrađene nekretnine u Seraingu čiji je vlasnik bio VSLI, zalihe proizvoda društva VSL, *goodwill* u Seraingu (izložbeni prostor), zalihe prodajnih mjesta u Seraingu i u Bruxellesu (četvrt Sablon).

(150) Na društvo VSL preneseno je sve vlasništvo nad alatima za proizvodnju (stroj za oblikovanje, peć i odvod odgora) koji su pod *leasingom*.

(151) VSL se obvezao da će nastaviti sa svim ugovorima o radu i o zapošljavanju koje je VSL potpisao te koji su bili na snazi 30. rujna 2008. VSL se obvezao i na poštovanje sklopljenih socijalnih, kolektivnih i pojedinačnih ugovora, zadržavajući samo mogućnost da, prema potrebi, ravnopravno pregovara o njihovim uvjetima radi prilagođavanja na novonastalu situaciju.

(152) Naposljetku, VSL je preuzeo i obvezu od 280 000 EUR koja je nastala nakon što su intelektualna prava prenesena s društva CVSL na društvo CFV. U skladu s Ugovorom od 29. siječnja 2009. između društava Compagnie financière du Val SA i VSL, potonji je zamijenio društvo Interagora te je Ugovorom od 5. listopada 2005. na sebe preuzeo obveze društva Interagora SA u pogledu društva CFV. Tim je ugovorom CFV prenio na društvo Interagora SA sve svoje žigove i dizajne izravno ili neizravno povezane s društvom CVSL. Dogovorena cijena od 280 000 EUR nije plaćena.

(153) Preuzimanje imovine društva CVSL uskladio je 20. listopada 2009. Trgovački sud u Liègeu.

(154) S obzirom na te činjenice, Komisija je došla do sljedećeg zaključka o predmetu prodaje: preuzimanje se odnosilo na gotovo svu imovinu društva CVSL (uključujući tekuće narudžbe), na sve ugovore o radu i o zapošljavanju koje je potpisalo društvo u stečaju i koji su na snazi 30. rujna 2008. te uporaba žigova i intelektualnih prava.

(155) Prema tome, Komisija naglašava da je opseg preuzetih djelatnosti bio jednak djelatnostima društva CVSL te da je opseg preuzimanja čak i veći od opsega društva CVSL jer uključuje imovinu društva VSLI koja je neophodna za nastavak poslovanja tvornice kristala.

Ocjena cijene prijenosa

(156) Kako bi se utvrdilo je li očuvan gospodarski kontinuitet nakon prodaje imovine društva CVSL, treba ispitati i je li ta prodaja provedena po tržišnoj cijeni. Taj se uvjet jednako primjenjuje na materijalnu i na nematerijalnu imovinu.

(157) Belgijska su tijela navela da je u belgijskom stečajnom pravu odlučujući kriterij za unovčenje imovine interes vjerovnika. Člankom 75. stavkom 3. Stečajnog zakona vjerovnicima ili dužniku omogućeno je da se usprotive određenim unovčenjima imovine, ako smatraju da bi predviđeno unovčenje bilo na njihovu štetu. Belgijska su tijela navela da je dodjela javnog jamstva od 150 000 EUR bila opravdana težnjom da se očuva gospodarski kontinuitet te vrednuju postupci prijenosa imovine.

(158) Komisija navodi da je prodaja imovine društva CVSL provedena putem otvorenog postupka kojim je upravljao stečajni upravitelj društva u likvidaciji. Trideset šest je ponuda bilo podneseno stečajnim upraviteljima koji su u prvom krugu odabrali njih 12. Uspostavljena je soba s podatcima u kojoj su bili sakupljene informacije o društvu CVSL. Sva je imovina bila oglašena, a da prethodno nisu bile utvrđene skupine imovina.

(159) Komisija tvrdi da je tim postupkom omogućeno da se *a priori* poveća prodajna cijena svake imovine društva CVSL.

(160) Ipak, zbog dva elementa Komisija smatra da je sam taj postupak nedovoljan da se zajamči da će cijena koju ponude kupci za imovinu odgovarati tržišnoj cijeni.

(161) Prodaja imovine društva CVSL bila je uvjetovana preuzimanjem svih ugovora o radu. To dokazuje da ta prodaja nije bila bezuvjetna i da je ta obveza mogla utjecati na sniženje cijene.

(162) Naposljetku, i ekskluzivna je licenca za uporabu žigova podložna uvjetima koje privatni subjekt ne bi zahtijevao. Valonska je regija od društva VSL u zamjenu zahtijevala ispunjenje uvjeta opisanih u Ugovoru o obnovi od 29. siječnja 2009. između Valonske regije (koju zastupa CFV) i društva VSL: „Ta se licenca za uporabu može u svakom trenutku ukinuti ipso iure i bez prethodne obavijesti Valonske regije ako VSL (ili njegovi opunomoćenici) ne opravdaju proizvodnju kristalnih predmeta visoke dodane vrijednosti u tvornici Val Saint-Lambert u Seraingu i pri tome ne sačuvaju zaposlenost od najmanje 60 % u ekvivalentu punog radnog vremena, ne uključujući nezaposlenost iz ekonomskih razloga na dan stečaja društva CVSL […].” Komisija utvrđuje da je Valonska regija društvu VSL u zamjenu za ekskluzivnu licencu nametnula obvezu održavanja proizvodnje u tvornici u Seraingu te obvezu održavanja unaprijed određenog broja zaposlenika. Ti su politički uvjeti mogli smanjiti prodajnu cijenu i odvratiti moguće kandidate od preuzimanja, utječući tako na tržišno natjecanje u okviru javnog natječaja te dovodeći do toga da podnesena ponuda koja bi bila financijski najbolja ne odgovara stvarnoj tržišnoj vrijednosti ([24]).

(163) Uzevši u obzir te činjenice, Komisija smatra da kriterij cijene prijenosa nije ispunjen.

Ocjena kriterija poslovne logike transakcije

(164) Cilj je kriterija poslovne logike transakcije provjeriti služi li se kupac imovinom jednako kao njezin bivši vlasnik za nastavljanje iste gospodarske djelatnosti.

(165) Belgijska tijela smatraju da se logika kojom se vodilo društvo VSL radikalno razlikovala od logike njezinih prethodnika, posebno kada je odlučeno preuzeti projekt u vezi s nekretninama Cristal Park, umjesto nastaviti s poslovanjem tvornice kristala.

(166) U tom slučaju, Komisija napominje da belgijska tijela nisu dokazala postojanje izravne veze od listopada 2008. između preuzimanja društva CVSL i projekta Cristal Park. Prvi dokument o projektu Cristal Park, iz niza dokumenata koje su dostavila belgijska tijela, potječe iz prosinca 2011.

(167) U svakom slučaju, Komisija navodi da su kupci otkupili žig kako bi mogli poslovati s cjelokupnom imovinom i proizvodnim sredstvima. U statutu društva VSL od 20. studenoga 2008. naveden je predmet poslovanja koji je veoma nalik predmetu poslovanja društva CVSL. Cilj je društva VSL bio ostvariti učinkovito poslovanje tvornice kristala društva CVSL s pomoću ljudskih potencijala i proizvodnih sredstava. Jamstvo je zapravo dodijeljeno u svrhu očuvanja gospodarskog kontinuiteta.

(168) Prema tome, iz prethodno navedenih razloga, Komisija je zaključila da je očuvan gospodarski kontinuitet između društava CVSL i VSL. Preuzimanje svih proizvodnih sredstava (po uvjetovanoj cijeni koja ne odgovara stvarnoj tržišnoj vrijednosti), ugovora o radu te ekskluzivne i neograničene uporabe žigova u svrhu nastavljanja proizvodnje kristalnih predmeta odlučujući je pokazatelj postojanja gospodarskog kontinuiteta. Prednost proizašla iz dodjele jamstva društvu CVSL koje je u to vrijeme bilo u stečaju nastavila se i nakon preuzimanja te je VSL i dalje ostvarivao tu prednost.

([24]) Vidjeti, po analogiji, Odluku Komisije 2008/717/EZ od 27. veljače 2008. o državnoj potpori C 46/07 (ex NN 59/07) koju je provela Rumunjska za automobilskog proizvođača Craiova (prije Daewoo Rumunjska) (SL L 239, 6.9.2008., str. 12.).

5.2.4. *Spojivost mjera 4. (prijenos i uporaba žigova), 5. (zajam od 1,5 milijuna EUR), 6. (povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR) i 8. (stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina društva SPAQUE društvu VSL)*

(169) Belgija u svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka nije navela nijedan dokaz spojivosti tih potpora te Komisija nema razloga zaključiti da se u ovom slučaju primjenjuje ijedna iznimka iz članka 107. stavaka 2. i 3. Prema tome, Komisija smatra da su te potpore nespojive sa zajedničkim tržištem.

5.3. **Naplata**

(170) Komisija podsjeća da u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 ([25]) korisnici trebaju vratiti sve nezakonite potpore nespojive s unutarnjim tržištem.

(171) U ovom slučaju, iz prethodno navedenih odredaba proizlazi da sljedeće mjere sadržavaju elemente potpore, da su te potpore nezakonite i nespojive te, ako su bile stavljene na raspolaganje društvu VSL, moraju se vratiti:

Mjera 1.: povoljan zajam od 1 milijuna EUR koji je društvu VSL 3. travnja 2012. dodijelila Valonska regija koju je zastupalo društvo Société Wallonne de Gestion et de Participations (dalje u tekstu: „SOGEPA”)

Cijeli zajam predstavlja potporu. Iznos od 400 000 EUR dodijeljen je na dan sklapanja ugovora. Preostali iznos od 600 000 EUR dodijeljen je naknadno, na datum o kojem belgijska tijela nisu izvijestila.

Mjera 2.: potpora za restrukturiranje kojom se produljuje zajam od 1 milijuna EUR

Ta mjera nije provedena te stoga nije potrebno narediti njezin povrat.

Mjera 3.: jamstvo od 150 000 EUR koje je društvo SOGEPA 24. rujna 2008. dodijelilo stečajnom upravitelju društva CVSL

To jamstvo sadržava element potpore jer nije vraćeno po tržišnoj cijeni. Element potpore računa se na način opisan u ovoj Odluci.

Mjera 4.: prijenos i uporaba žigova društva Val Saint-Lambert o kojima su društva CFV i VSL sklopila Ugovor od 29. siječnja 2009.

Mjera o prijenosu žigova nije provedena te stoga nije potrebno narediti njezin povrat. Element potpore u pogledu uporabe žiga računa se na temelju općenito korištenih metoda odobrenih za upravljanje imovinom u obliku intelektualnog vlasništva.

Mjera 5.: zajam od 1,5 milijuna EUR koji je društvo SOGEPA 31. kolovoza 2009. dodijelilo društvu VSL

Taj zajam sadržava element potpore u korist društva VSL koji odgovara razlici između tržišne stope i stope po kojoj je zajam dodijeljen te stoga iznosi 1,07 % (5,77 % – 4,7 %), odnosno 16 050 EUR godišnje. Ta je mjera provedena nezakonito i zato se mora vratiti.

Mjera 6.: Povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR koje je Valonska regija provela u društvu VSL i o kojem je odlučeno 17. ožujka 2011.

Cjelokupno povećanje kapitala predstavlja potporu jer ne odgovara ponašanju privatnog ulagača. Ta je mjere provedena nezakonito i zato se mora vratiti.

Mjera 8.: Dio koji se odnosi na besplatno stavljanje na raspolaganje dijela tvornice „Cristalleries du Val Saint-Lambert”

Ugovorom o privremenom stavljanju na raspolaganje dijela tvornice „Cristalleries du Val Saint-Lambert” sklopljenim 11. prosinca 2012. između društava SPAQUE i VSL dodijeljena je prednost društvu VSL u obliku iznosa najamnina kojih se SPAQUE dobrovoljno odrekao. Točan iznos te potpore treba se izračunati kao što je objašnjeno u uvodnoj izjavi 123.

([25]) Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 83, 27.3.1999., str. 1.).

(172) U pogledu tog povrata, belgijska tijela moraju, u skladu s poglavljem V. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 ([26]), iznosu potpora pridodati i kamatu koja se naplaćuje od dana kada su dotične potpore stavljene na raspolaganje poduzetniku do njihova stvarnog povrata.

6. **ZAKLJUČAK**

(173) Komisija tvrdi da je Belgija nezakonito provela skup mjera kršeći članak 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Riječ je o sljedećim mjerama: potpora za sanaciju od 1 milijuna EUR (mjera1), jamstvo od 150 000 EUR (mjera 3.), prijenos i uporaba žigova društva Val Saint-Lambert (mjera 4.), zajam od 1,5 milijuna EUR (mjera 5.), povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR (mjera 6.) i besplatno stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina društva SPAQUE društvu VSL. (dio mjere 8.)

(174) Belgijska su tijela dopisom od 18. lipnja 2014. odobrila Komisiji da ovu Odluku donese i priopći samo na francuskom jeziku,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sljedeće mjere: potpora za sanaciju od 1 milijuna EUR (mjera1), jamstvo od 150 000 EUR (mjera 3.), prijenos i uporaba žigova društva Val Saint-Lambert (mjera 4.), zajam od 1,5 milijuna EUR (mjera 5.), povećanje kapitala od 1,5 milijuna EUR (mjera 6) i besplatno stavljanje na raspolaganje određenih nekretnina društva SPAQUE društvu VSL (dio mjere 8.) sadržavaju elemente potpora koje je Belgija nezakonito provela, kršeći članak 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te su nespojive s unutarnjim tržištem.

U skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 659/1999, Belgija je povukla prijave mjere 2. (potpora restrukturiranju) nakon odluke o pokretanju službenog istražnog postupka.

Članak 2.

1. Belgija je dužna ostvariti povrat potpore iz članka 1. od njezina korisnika.

2. Kamate na iznose za koje se ostvaruje povrat obračunavaju se od datuma na koji su stavljeni na raspolaganje korisniku do datuma njihova stvarnog povrata.

3. Kamate se obračunavaju na temelju složenog kamatnog računa u skladu s poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 794/2004 i Uredbom Komisije (EZ) br. 271/2008 ([27]) o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004.

Članak 3.

1. Povrat potpora iz članka 1. provodi se neposredno i učinkovito.

2. Belgija je dužna osigurati provedbu ove Odluke u roku od četiri mjeseca od datuma priopćenja ove Odluke.

Članak 4.

1. U razdoblju od dva mjeseca od priopćenja ove Odluke Belgija mora Komisiji dostaviti sljedeće informacije:

(a) ukupni iznos (glavnica i kamate) za koji je potrebno ostvariti povrat od korisnika;

(b) detaljan opis mjera koje su već poduzete i koje se planiraju poduzeti radi usklađivanja s ovom Odlukom;

(c) dokumente kojima se dokazuje da je korisniku naređen povrat potpore.

([26]) Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ (SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).

([27]) Uredba Komisije (EZ) br. 271/2008 od 30. siječnja 2008. o o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004 o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 82, 25.3.2008., str. 1.).

2. Belgija je dužna Komisiju obavješćivati o napretku nacionalnih mjera poduzetih radi provedbe ove Odluke do potpunog povrata potpore iz članka 1. Ona na zahtjev Komisije odmah dostavlja informacije o već poduzetim i planiranim mjerama u svrhu usklađivanja s ovom Odlukom. Dužna je dostaviti i podrobne podatke o iznosima potpore i kamatama koje je korisnik potpore već vratio.

Članak 5.

Ova je odluka upućena Belgiji.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. srpnja 2014.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Potpredsjednik

PRILOG

Podatci o primljenim iznosima, iznosima za povrat i već vraćenim iznosima

(u milijunima nacionalne valute)

Naziv korisnika	Ukupni iznos potpore primljene u okviru programa	Ukupni iznos potpore za povrat (Glavnica)	Ukupni već vraćeni iznos	
			Glavnica	Kamate